

napetost zemeljskih skladov in grmad, potresa se zemlja, dokler se ravnotežje znova ne ustanovi. Tej teoriji so pritegnili tudi razni avstrijski prirodoznanci: Hoernes, Hochstetter, Suesz, Bittner, Hofer in Slovak Dionizij Stur. Opazovali in po tej teoriji pojasnili so zlasti razne potrese po avstrijskih Alpah in bližnjih pokrajinah. Zapazili so, da se zlasti po svetu grebenastih gora kaj rado razdira ono ravnotežje zemeljskih skladov in notranjih grmad; posebno pogostoma se to godi, kjer gorska pobočja drže v obširne kotline in ravnine ali pa k morju. Zato se tako močno in pogostoma potresa svet ob Kadorskih, Karnskih in Kranjskih Alpah in njih bližnjih predgorjih, potem pa Kraševina zlasti ob Jadranskem morji. — Imenovali so take potrese tektonske. Po tej teoriji se med nje šteje tudi zadnji Zagrebški potres; z vulkanskimi potresi v ognjeniških pokrajinah nima nič opraviti, zakaj zagrebško zagorje ima starokristalasto jedro iz rožanca in sljudovca, na njem stojé triasne tvorbe, ki so otokoma vzpete nad tretjaškimi tvorbami. Vulkanske tvorbe ni zaslediti nikjer v Zagrebški okolici. Najbližje ognjeniške tvorbe so trahiti in bazalti v Gleichenbergu blizu Nemškega Gradca, bazalti ob Blatenskem jezeru na Ogerskem in Evganejske gorice pri Padovi v Bencčanski ravnini. A vsi ti so ugasneli ognjeniki ter niso nikakor zakrivili Zagrebškega potresa. Ali se po tej teoriji lahko pojasnujejo vsi prikazi in učinki nevulkanskih zemeljskih potresov, tega tukaj ne bomo razkladali. Že tako se je razprava preveč raztegnila. Blagi čitatelj naj si tu sam pomaga. Po vsem bo sedaj lahko določil, katera teorija ima največ za se, po kateri bode v tem ali drugem slučaju najlože pojasnil dotične prirodine pojave. Njemu, njegovemu razumu in njegovi bistrosti prepušča vse to pisatelj, ki sklepa z zlatimi besedami modrega Platona: „V bolečinah sem stopil na ta svet, moje življenje je bilo neprestano strmenje, pa le nerad ga zapuščam; naučil se nisem ničesa, razen tega, da ničesa ne znam.“

Pesen Slovenca v Amerikancih.

Rojak naš, ki je mlad ostavil domovino svojo ter preselil se v Severno Ameriko, kjer biva že mnogo let, poslal je nedavno „Ljubljanskemu Zvonu“ tukaj natisneno pesen. V formalnem oziru bi se jej sicer moglo marsikaj očitati, á vso pesen prevéva tako gorák, také presrčen

ton, da jej v svojem listu nismo mogli odreči prostora. To ni akademiška, to ni umetna pesen, katero bi bilo možno popravljati; priprosta je, péta v narodnem zlogu in kar prenarediš v njej, bode jej na kvar. Priobčujemo jo zatorej neizpremenjeno v vesel dokaz, kako živo klije ljubezen do slovenske domovine v srci naših slovenskih rojakov v Ameriki. Mimo gredé omenjamo, da ima „Ljubljanski Zvon“ v Severni Ameriki osem naročnikov in da ga samo v Wabasho Minn. in okolico hodi šest izvodov. Omenjena pesen slóve tako:

Moja pesen.

Sem v Ameriko se sélil,
Duh je bil pogumen mi,
Boljše sréce sem si želél,
Kot doma jo mislil si.
Se od svojih dragih ločim,
Kličem jina za zmér slovó,
Pri odhodu solze točim,
Je ločiti se težkó!

V novo zemljo ves navdušen,
Peljem se čez vál morjá;
Saj sem mlád še, neizkušen,
Ves goróč za nova tlà.
„Tukaj našel bodem srečo,
Kjer jo najti more vsak“ —
S tako željo hrepenéčo
Skočim — hajd! — na novi tlák.

Rés mi sréča bila mila,
Stan pohléven sem dobil;
To pa sprétnost pridobila —
Sem domá se kaj učil.
Tu v Ameriki drugače:
Vsak veljá le tó, kar zná;
Le za trdo delo plače —
Kdo za drugo ti kaj dá?

Da sem sréčen — kdo verjame?
Sréčen sem, — pa sam za sé.
Vender tuga me prevzame,
Če pogledam na morjé.
Onkraj morja domovina
Na slovénski zemlji mi,
Kjer košata lipovina
Tik ob Savi zeleni.

Tukaj vse mi je le tuje,
Jezik tuj je, — o ni moj!
V vsakem kraji le se čuje,
Da naj vsak bo sam si svoj.
To je rés dežela tužna,
Vsak za sebe le skrbi;
Kogar sem bolezen kužna
Vleče, naj srcé vduši.

Koliko se jih zmotilo,
Ki čez morje so prišli!
Kaj se jih je pogubilo,
V zemlji tuji jih trohni.
Tu srcá ni, ne ljubezni,
Človek tu je le blagó;
Vsi ljudje prav mrzlo trézni,
Milih duš se ne dobó.

Semkaj srca ne pripelji,
Rajši pusti ga domá!
Tu med nami še v veselji
Nihče ti ga ne pozná.
Kteri jezik mati znala,
Kdo te prašal bode li?
Čutja nima trda skala,
Le zlató jo omeči.

Zdaj še lé, oj domovina,
Vém beséde te sladkóst,
Kruta mačcha tujina
Ima záme le bridkóst.
Tu prijateljstvo neznano,
Samopridstvo je vladar;
Lé špirstvo spoštovano,
Ljubljeno, kar dá denar.

Kak okó prek morja gléda
 V domovine sladki raj!
 Kak' ta zemlja mi preseda!
 Rad bi vrnil se nazaj,
 Da bi vender v domovini,
 Kjer je solnce bolj gorkó,
 Tam pri svoji rodovini
 Našel tiho jamicó!

Al O' Patrik.

Zbirka slovenskih pregovorov iz leta 1592.

Te pregovore je v „Kresi“ (1. junija 1882. l.) gosp. P. pl. Radič objavil iz Megiserjeve knjige, zване „Paroemiologia“, kà je bila natisnena prvič 1592. l. v Gradci, a drugič (pomnožena) 1605. l. v Lipski.

Rečeni pregovori so od prvega do zadnjega tí: 1) Je li Bug sa nas gdu more supar nas biti?: je li Bog zá-nas, kdo more soper nas biti? Novoslovenski je to res, a vzeto iz lista sv. Pavla k Rimljanom, VIII., 31.: *ei ó θεός υπέρ ημῶν, τίς κατά ημῶν;* (si Deus pro nobis, quis contra nos?) 2) Hud coza hud cozliza. — Ali je rös Megiser také dal natisniti? Ménim, da treba čitati: huda koza, huda kozlica. Tudi še Beli Kranjci velé: kozlica, f., kar je nam: kozíca, f., die junge Ziege. Slovensk pregovor jednacega zmisla slóve: kakeršna mati, taka hči. 3) Zhistn obrazu malo vode tribi: čistú (nsl. čistemu) obrazu malo vode tribi (nsl. trebé). 4) Od lahcha metsha tescha rana: od lahka (nsl. lahkega) meča težka rana. 5) Ne zna pas plavati, dokle mu nig puna rith vode: ne zna pás (nsl. pès) plavati, dokle (nsl. dokler) mu nij puna (nsl. polna) . . t vode. 6) Chi se shuma bogi ne hodi ugermye: ki (nsl. kdor) se šuma boji, ne hodi u grmje (grmóvjé). Slovensk prigovor istega zmisla ter malo ne istih besed je bil v „Glasniki“ 1859. l. II. na 108. str. Kurnik razglasil: kdor se šuma bojí, v listje ne hodi (soll nicht gehen). 7) Chi od straha umre, sperzi mu zuone: ki od straha umre, s . . dei mu zvone (nsl. zvoné). 8) Zherna (črna) bradu strogi (stróji). Tega po vse ne umejem. Govor je menda o bradi, katero si stavec počrnjuje, ker je siva; a vprašati